

Slutrapport for kampagnen Oplysning om allergener

INDLEDNING

Temaet for kampagnen er fødevarer sikkerhed. Kampagnens fokus er indholdet af allergene ingredienser. Utsigtet indhold af allergener indgår ikke i kampagnen.

Forbrugere med fødevarerallergi skal kunne stole på de oplysninger, de får, om indholdet af allergene ingredienser i fødevarer. Hvis en forbruger med allergi spiser et produkt, der indeholder en allergen ingrediens, som han/ hun ikke kan tåle, kan det i værste fald være fatalt.

Ifølge reglerne skal allergene ingredienser fremgå af ingrediens listen, hvor de skal fremhæves med fx fed skrift eller store bogstaver.

Virksomheder skal endvidere kunne oplyse om indholdet af allergene ingredienser i ikke-færdigpakkede fødevarer og evt. skilte med, at denne oplysning kan fås.

Fødevarestyrelsen har kontrolleret og vejledt om følgende emner:

- Mærkning med allergene ingredienser eller oplysning om allergene ingredienser.
- Egenkontrol for allergener herunder at der er procedurer til sikring af, at allergene ingredienser videreføres korrekt til ingrediensliste/mundtlig oplysning.

KONKLUSION

95% af detail- og 90% af engrosvirksomhederne fik en glad smiley.

Ud af de 445 kontrollerede detailvirksomheder er 24 sanktioneret. 21 virksomheder er sanktioneret for mangelfuld mærkning og 6 er sanktioneret for mangelfuld egenkontrol.

Interview af virksomhederne ved kampagnebesøgene viser, at der er lidt større udfordringer i detailledet, end sanktionerne viser. Det skyldes, at nogle overtrædelser blev vurderet som bagatelagtige ved tilsynet, og virksomhederne blev alene vejledt om reglerne.

Interviewene viser, at 33 virksomheder manglede kendskab til de allergener, der skal oplyses om, 56 virksomheder havde problemer med at oplyse korrekt om allergener

ingredienser og 76 af de relevante virksomheder manglede et skilt om, at der kan oplyses om allergene ingredienser.

Ud af de 98 kontrollerede engros virksomheder er 8 virksomheder sanktioneret for mangelfuld mærkning og 4 er sanktioneret for mangler i egenkontrollen.

Interview viser, at 3 virksomheder manglede kendskab til de allergener, der skal mærkes med, 5 videreførte ikke allergener korrekt fra råvarer til færdigvare og 10 virksomheder fremhævede ikke allergener i ingredienslisten.

I forbindelse med kampagnen blev virksomhederne vejledt om reglerne.

Fremtidige tiltag

Der er fulgt op på de få virksomheder, der fik sanktioner i forbindelse med denne kampagne. Fødevarestyrelsen vil fortsætte med at kontrollere området og have fokus på information og vejledning om reglerne.

RESULTATER

543 virksomheder er kontrolleret:

Der er udført kontrol i 445 detailvirksomheder og 98 engrosvirksomheder i perioden 1. maj 2017 til 31. august 2017. Der er udfyldt spørgeskema i forbindelse med kontrollen. I virksomhederne er mærkning med eller oplysning om allergene ingredienser samt virksomhedens egenkontrol/risikoanalyse for allergener kontrolleret. I få virksomheder er kun den ene parameter kontrolleret.

Antal kontroller og delresultater for hvert kontrolemne fremgår af figur 1.

Kontrolbesøgenes fordeling mellem brancher og fordelingen af sanktioner fremgår af figur 2.

Regelefterlevelse i detailvirksomheder:

412 virksomheder overholder reglerne for allergenmærkning/oplysning.

373 virksomheder overholder reglerne om risikoanalyse for allergener.

Sanktioner i detail:

21 virksomheder fik indskærpet reglerne om korrekt oplysning af allergene ingredienser, og nogle fik også indskærpet, at der skal være et skilt om, at allergener kan oplyses. Enkelte fik indskærpet, at allergener skal fremhæves i ingredienslisten.

I 6 virksomheder, hvor egenkontrol blev indskærpet, var allergener ikke beskrevet i risikoanalysen, eller der var ingen risikoanalyse.

Der er fulgt op på sanktioner for egenkontrol/risikoanalyse, og alle virksomheder har rettet op. Under mærkning er der fulgt op, og hovedparten med forbedret resultat, dog har 3 virksomheder fået en ny sanktion, da der stadig var problemer.

Resultat fra interview/spørgeskema, detail:

Skema over resultat fra spørgeskema ses herunder i figur 3:

412(93%) detailvirksomheder havde kendskab til de allergener, der skal oplyses om eller mærkes med.

56(13%) virksomheder overførte ikke allergener korrekt, og det er flere, end der er sanktioneret, men ved tilsynet blev det vurderet som en bagatel denne gang.

76(17%) af relevante virksomheder havde ikke et skilt om, at allergener kan oplyses.

23(5 %) virksomheder havde ikke procedurer for oplysning om allergener, hvoraf ca. halvdelen dog kun har problemer uden for normal åbningstid.

Regelefterlevelse i engrosvirksomheder:

89 virksomheder overholder reglerne for allergenmærkning.

88 virksomheder overholder reglerne om risikoanalyse for allergener.

Sanktioner engros:

7 engrosvirksomheder fik indskærpet reglerne om korrekt mærkning med allergene ingredienser, herunder at allergene ingredienser ikke var fremhævet i ingredienslisten, og én virksomhed har fået bøde og forbud mod markedsføring, da allergene ingredienser ikke var korrekt angivet i ingredienslisten.

I 4 virksomheder, hvor egenkontrol blev indskærpet, var allergener ikke beskrevet i risikoanalysen.

Der er fulgt op på sanktioner for egenkontrol/risikoanalyse med forbedret resultat, dog er 1 virksomhed sanktioneret igen. For så vidt angår mærkning er der fulgt op med forbedret resultat, og 1 virksomhed er sanktioneret igen, da der stadig var problemer.

Resultat fra interview/spørgeskema, engros:

Skema over resultat fra spørgeskema ses herunder: Figur 3

3 engrosvirksomheder mangler kendskab til de allergener, der skal mærkes med. 5 virksomheder viderefører ikke allergener korrekt fra råvare til færdigvare og i 10 virksomheder var der problemer med, at allergene ingredienser ikke var fremhævet korrekt i ingredienslisten.

METODE

Kontrolperiode og fordeling af tilsyn

Kampagnekontrollerne blev gennemført i perioden 1. maj 2017 til 31. august 2017. Kontrollerne blev som udgangspunkt gennemført i forbindelse med almindelige kontrolbesøg og prioriterede kontrolbesøg.

Det var planlagt, at kontrolbesøgene skulle foretages i 500 virksomheder, fordelt således at ca. 100 blev gennemført i engrosvirksomheder og 400 i detailvirksomheder. Kontrolbesøgene var som udgangspunkt planlagt som uanmeldte tilsyn.

Kontrollen

I virksomhederne kontrollerede Fødevarestyrelsen:

- Om færdigpakkede fødevarer var mærket korrekt med allergene ingredienser, herunder at allergener var fremhævet i ingredienslisten.
- Om virksomheder med ikke-færdigpakkede fødevarer overholdt reglerne for oplysning om allergene ingredienser,
 - o fx om de skilte med, at allergener kan oplyses, og at de kunne oplyse de relevante allergener, eller
 - o om de spurgte ind til evt. allergier, inden bestilling blev modtaget, og de tilberedte i forhold hertil.
- Om virksomhedens egenkontrol omfattede procedurer for korrekt mærkning/oplysning om allergene ingredienser.

Endelig vejledte Fødevarestyrelsen om allergene ingredienser og reglerne for disse.

Til kontrollen skulle virksomheden fremvise relevant dokumentation i form af fx virksomhedens procedurer for oplysning om allergener/allergenmærkning, etiketter, opskrifter, anvendte ingredienser og råvarer.

Virksomheder blev interviewet og spørgeskema udfyldt i forbindelse med kontrollen.

Orientering af brancheorganisationer

Fødevarestyrelsen har forud for kampagnens start vejledt og orienteret brancheorganisationer om kampagnens formål og metode.

TABELLER OG FIGURER

Figur 1. Samlet antal delresultater og kontroller

Kontrolelemne/ delresultat	DETAIL Delresultater	ENGROS Delresultater
Mærkning og information	437	103
Virksomhedens egenkontrol	379	92
I alt kontrollerede virksomheder	445*	98*

*Næsten alle virksomheder er kontrolleret for begge kontrolelemner, dog er enkelte kun kontrolleret for 1 kontrolelemne. Enkelte har 2 delresultater under samme kontrolelemne.

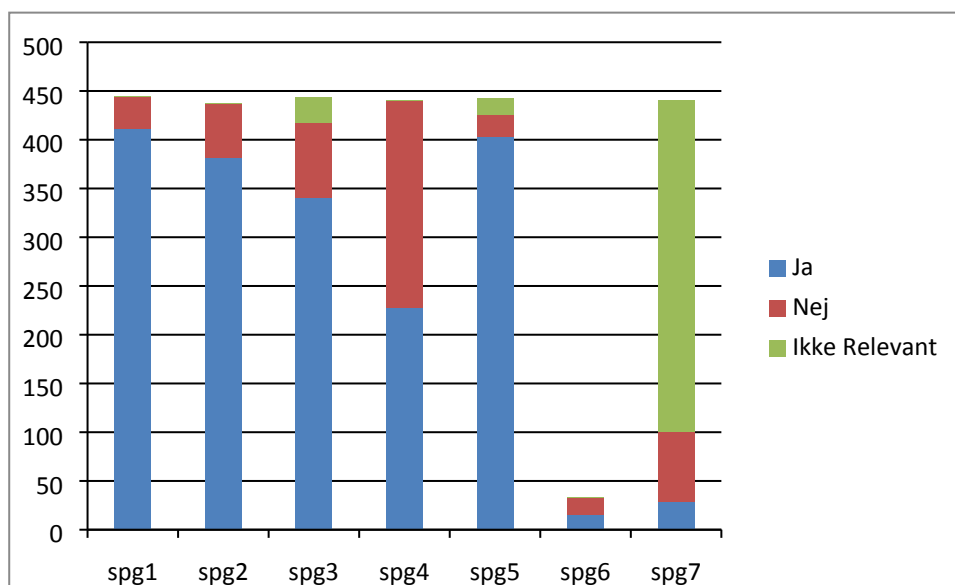
Figur 2:
Detailvirksomheder: Sanktioner fordelt på brancher.

Branche	Antal kontroller i branchen	Antal kontroller uden anmærkning	Antal kontroller med indskærpelse	Antal påbud	Antal bøde
DD.10.71.20 Specialforretning - Bager m.v.	34	30 (88,2%)	4 (11,8%)	0	0
DD.47.10.99 Dagligvareforretning uden/med begrænset behandling	31	27 (87,1%)	4 (12,9%)	0	0
DD.47.20.99 Specialforretning - Delikatesse, specialiteter m.v. med behandling	24	24 (100%)	0	0	0
DD.47.22.00 Specialforretning - Slagter m.v.	32	29 (90,6%)	3 (9,4%)	0	0
DD.47.23.00 Specialforretning - Fisk m.v.	3	3 (100%)	0	0	0
DD.56.10.99 Serveringsvirksomhed - Restauranter m.v.	292	280 (95,9%)	12 (4,1%)	0	0
DD.56.29.00 Serveringsvirksomhed - Institutionskøkkener m.v.	28	27 (96,4%)	1 (3,6%)	0	0
DD.56.30.99 Serveringsvirksomhed - Uden behandling	1	1 (100%)	0	0	0
I alt	445	421 (94,6)	24 (5,%)	0	0

Engrosvirksomheder: Sanktioner fordelt på brancher.

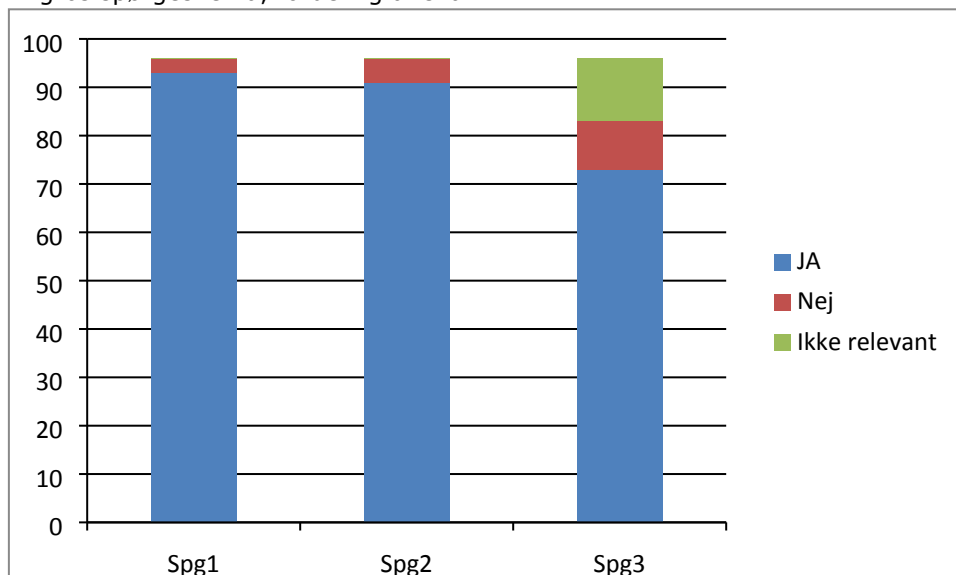
Branche	Antal kontroller i branchen	Antal kontroller uden anmærkninger	Antal kontroller med indskærpelser	Påbud/forbud	Bøde
DE.46.39.99 Lager og evt. engroshandel med salg til detailvirksomheder (detail med engros)	3	1 (33,3%)	2 (66,7%)	0	0
DE.56.20.00 Catering med levering til detailvirksomheder (detail med engros)	7	7 (100%)	0	0	0
EB.10.10.13 Fremstilling af animalske produkter - Kød	14	13 (92,9)	1 (7,1%)	0	0
EB.10.20.20 Fremstilling af animalske produkter - Fisk og muslinger m.v.	3	3 (100%)	0	0	0
EB.10.30.99 Fremstilling af vegetabiliske produkter mv. evt. med indhold af forarbejdede animalske produkter	31	29 (93,5%)	2 (6,5%)	0	0
EB.10.50.00 Fremstilling af animalske produkter - Mælk og ost	20	19 (95%)	0	0	1 (5%)
EB.11.00.00 Fremstilling af drikkevarer m.v.	3	3 (100%)	0	0	0
EB.20.00.99 Fremstilling af kosttilskud, tilsætningsstoffer m.v.	8	7 (87,5%)	1 (12,5%)	0	0
EE.46.17.00 Kontorvirksomhed eller agenturvirksomhed - uden lager	2	2 (100%)	0	0	0
EE.46.30.88 Lager/lagerhotel og evt. engroshandel - Uden køl/frost	4	1 (25%)	3 (75%)	0	0
EE.46.30.99 Lager/lagerhotel og evt. engroshandel - Med køl/frost	3	3 (100%)	0	0	0
I alt	98	88 (89,8%)	9 (9,2%)	0	1 (1%)

Figur 3: Detail spørgeskema, fordeling af svar:

- Spg 1: Er der kendskab til alle de allergener, der skal oplyses om/ mærkes med?
 Spg 2: Overføres allergener korrekt fra recept/anvendte råvarer til den færdige fødevarer?
 Spg 3: Er der skilt om, at allergener kan oplyses, anbragt synligt i virksomheden?
 Spg 4: Ved ja eller nej, er der tidligere vejledt om skilt?
 Spg 5: Er der procedurer, der sikrer, at allergene ingredienser kan oplyses i hele åbningstiden?
 Spg 6: Hvis nej, er der kun problemer efter normal åbningstid?
 Spg 7: Fjernsalg: Står der på hjemmesiden, at oplysninger om allergene ingredienser kan oplyses ved henvendelse til virksomheden?

Engros spørgeskema, fordeling af svar:

- Spg 1: Er der kendskab til alle de allergener, der skal oplyses om/ mærkes med?
 Spg 2: Overføres allergener korrekt fra recept/ anvendte råvarer til den færdige vare?
 Spg 3: Er de allergene ingredienser fremhævet visuelt i ingredienslisten på detailpakninger?